

Sygn. akt V Ca 138/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 czerwca 2016 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie V Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący-Sędzia	SSO Adam Simoni (spr.)
Sędzia:	SSO Wojciech Misiuda
Sędzia:	SSR del. do SO Grzegorz Pliś
Protokolant:	Tomasz Kluz

po rozpoznaniu w dniu 14 czerwca 2016r. w Rzeszowie
na rozprawie
sprawy z powództwa B. D.
przeciwko (...) S.A. z siedzibą w W.
o zapłatę

na skutek apelacji powódki
od wyroku Sądu Rejonowego w Leżajsku

z dnia 14 grudnia 2015 r., sygn. akt I C 18/15

oddala apelację.

SSO Wojciech Misiuda SSO Adam Simoni SSR del. do SO Grzegorz Pliś

Sygn.akt VCa 138/16

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Leżajsku wyrokiem z dnia 14 grudnia 2015 r., sygn..akt IC 18/15;

I. zasądził od (...) S.A. z siedzibą w W. na rzecz B. D. kwotę 10000 zł (dziesięć tysięcy złotych) wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 26 września 2011 roku do dnia zapłaty;

II. w pozostałej części powództwo oddalił;

III. zniósł wzajemnie koszty procesu;

IV. nakazał pobrać od B. D. na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego w Leżajsku kwotę 116,90 zł (sto szesnaście złotych dziewięćdziesiąt groszy) tytułem części nieuiszczonych wydatków;

V. nakazał pobrać od (...) S.A. z siedzibą w W. na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego w Leżajsku kwotę 116,89 zł (sto szesnaście złotych osiemdziesiąt dziewięć groszy) tytułem części nieuiszczonych wydatków.

Sąd Rejonowy poczynił ustalenia faktyczne zawarte w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku / k.100-105/, z których wynika, że;

w dniu 31 maja 2008 roku G. M. nieumyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym w ten sposób, że kierując ciągnikiem siodłowym marki Renault Magnum o nr rej. (...) podjął manewr wyprzedzania ciągnika rolniczego marki Ursus C330 o nr rej. (...) kierowanego przez S. C., który w tym momencie wykonywał manewr skrętu w lewo, w wyniku czego doszło do zdarzenia obu pojazdów. W wyniku zdarzenia kierujący ciągnikiem S. C. zmarł. Był on ojcem powódki. W momencie wykonywania skrętu w lewo S. C. kierujący ciągnikiem marki Ursus C330 o nr rej. (...) miał niesprawny tylny lewy kierunkowskaz, technika jego jazdy nie była prawidłowa. W dacie śmierci S. C. nie mieszkał on z B. D.. Pomagał jej finansowo i w pracach dnia codziennego, praktycznie codziennie się widywali gdyż mieszkali w odległości około 3 kilometrów. W wyniku śmierci ojca B. D. doznała naruszenia dobrostanu emocjonalnego i psychicznego pod postacią zaburzeń adaptacyjnych. Po śmierci ojca powódka nie wymagała specjalnego wsparcia medycznego w związku z wypadkiem. Sprawca szkody posiadał ubezpieczenie OC w (...)S.A. z siedzibą w W..

Po poczynieniu powyższych ustaleń, przyjął Sąd Rejonowy, że powództwo jest uzasadnione jedynie częściowo.

W rozpoznawanej sprawie bezsporne było to, że sprawca szkody posiadał polisę OC u pozwanego.

W ocenie Sądu Rejonowego zasadzona kwota 10000 zł w całości wyczerpie roszczenia powódki z tytułu zadośćuczynienia za śmierć ojca i będzie adekwatna do rozmiaru cierpienia i bólu powstałego u powódki po jego śmierci. Niewątpliwie utrata osoby bliskiej, a do takich niewątpliwie zaliczyć trzeba ojca, wiąże się u każdego dziecka z cierpieniem i bólem. Nawet jeżeli już dziecko jest dorosłe, wyprowadziło się z domu rodzinnego, usamodzielniało się i założyło swoją rodzinę. Z tego względu uznać należało, że B. D. doznała krzywdy, która jednak już na dzień wydania wyroku nie pozostawiła w jej psychice większych śladów.) Mając na uwadze stopień pokrewieństwa powódki za zmarłym, jej wiek, stopień usamodzielnienia się uznać należało, że kwotą adekwatną do doznanej krzywdy jest kwota 10000 zł.

Kwota ta jest kwotą po korekcie zgodnie z treścią art. 362 k.c. Zgodnie z tym przepisem jeżeli poszkodowany przyczynił się do powstania lub zwiększenia szkody, obowiązek jej naprawienia ulega odpowiedniemu zmniejszeniu stosownie do okoliczności, a zwłaszcza do stopnia winy obu stron. Istnienie adekwatnego związku przyczynowego między zachowaniem poszkodowanego a szkodą stanowi wystarczającą przesłankę do uznania, że ten przyczynił się do powstania szkody, co umożliwi sądowi szczególne ukształtowanie obowiązku odszkodowawczego: odpowiednie zmniejszenie obowiązku naprawienia szkody, stosownie do okoliczności, a zwłaszcza do stopnia winy obu stron. Treść powołanego przepisu jak i poglądy doktryny prowadzą do stanowiska, że Sąd ma możliwość odpowiedniego zmniejszenia odszkodowania, czy też zadośćuczynienia w razie przyczynienia się poszkodowanego do wystąpienia tej szkody.

Ojciec powódki kierując niesprawnym ciągnikiem (bez działających świateł zewnętrznych) niewątpliwie przy manewrze skręcania w lewo przyczynił się do zaistniałego zdarzenia. Ten stopień przyczynienia uznać należało na poziomie 50%. Wynika to z treści opinii biegłego J. K. wywołanej na potrzeby postępowania przed sądem karnym w sprawie II K 363/08. Biegły w swojej opinii wskazał w sposób jednoznaczny, że kierujący ciągnikiem nie zachował należytej ostrożności wykonując manewr skręcania w lewo, a nadto poruszał się niesprawnym zespołem pojazdów rolniczych – bez tylnego oświetlenia. Z doświadczenia życiowego wynika brak włączenia sygnalizacji kierunkowskazu lewego przy jednoczesnym wykonywaniu skrętu w lewo stwarza bardzo realne i poważne zagrożenie w ruchu drogowym i może doprowadzić do wypadku. Mając na uwadze powyższą okoliczność Sąd pominął wniosek dowodowy o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego do spraw rekonstrukcji wypadków na okoliczność stopnia przyczynienia się ojca powódki do wypadku. Kwestia ta została już ustalona i przesadzona w postępowaniu karnym (art. 11 k.p.c.). Poza tym okoliczność przyczynienia się nie była kwestionowana przez pełnomocnika powódki.

Z tego względu zasądzona kwota 10000 zł uwzględnia również 50% stopień przyczynienia się ojca powódki do powstania szkody.

Z uwagi na niedołączenie akt szkody przez stronę pozwaną Sąd uznał na podstawie art. 233 § 2 k.p.c. okoliczności mające zostać udowodnione poprzez dokumenty znajdujące się w aktach szkody za przyznane. W szczególności chodzi tu o kwestię daty początkowej naliczania odsetek ustawowych.

O odsetkach ustawowych orzeczono na podstawie art. 481 § 1 k.c. Żądanie ich zasądzenia od kwoty 10000 zł było zasadne. Zgodnie bowiem z art. 817 § 1 i 2 k.c. także zobowiązanie do zapłaty zadośćuczynienia nabiera charakteru zobowiązania terminowego, jednakże pod warunkiem, że zostanie ono sprecyzowane co do wysokości na etapie postępowania wewnętrznego przed ubezpieczycielem. W tej sprawie pozwany znał stanowisko strony powodowej co do wysokości zadośćuczynienia. Tym samym żądanie zasądzenia odsetek od dnia 23 września 2011 roku tj. 30 dni od daty sprecyzowania roszczenia i doręczenia go pozwanemu i dlatego żądanie zadośćuczynienia w tej kwocie jest w pełni uzasadnione.

Rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów uzasadniano treścią art. 100 k.p.c

Wnosząc apelację od powyższego wyroku (k.112-114) powódka zarzuciła naruszenie przepisów prawa materialnego poprzez błędną wykładnię art. 24 § 1 kc w zw. z art. 448 kc poprzez przyjęcie, że zasądzona kwota 10.000 zł rekompensuje krzywdę powódki związaną ze śmiercią jej ojca.

Apelująca wносиła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zasądzenie od pozwanego na jej rzecz dalszej kwoty 10.000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 26.09.2011r.

Sąd Okręgowy zważył co następuje.

Kwestia wysokości zadośćuczynienia nie mieści się w ramach oceny dowodów, których zresztą apelująca nie kwestionuje, lecz prawidłowości zastosowania normy prawa materialnego. Dlatego też ustalenia Sądu I instancji należało przyjąć za własne i stanowiące podstawę do analizy zarzutów naruszenia prawa materialnego.

Jak słusznie podkreślił Sąd Rejonowy w motywach wydanego orzeczenia to w ramach wykładni powołanych wyżej przepisów doktryna i orzecznictwo wypracowało kryteria jakie powinny być brane pod uwagę przy ocenie rozmiarów krzywdy wywołanej nagłą śmiercią osoby bliskiej będącej skutkiem czynu niedozwolonego - naruszenia dobra osobistego poprzez zerwanie więzi rodzinnych. Takimi okolicznościami są między innymi wstrząs psychiczny i cierpienie moralne poczucie osamotnienia i pustki po śmierci najbliższej osoby, konieczność odnalezienia się w nowej rzeczywistości i intensywność więzi łączącej poszkodowanego ze zmarłą osobą (wyr. SN z dn 3 czerwca 2011r. III CSK 279/10).

Zawsze jednak należy dokonać obiektywnej zindywidualizowanej oceny celem określenia odpowiedniej sumy tytułem zadośćuczynienia za doznana krzywdę (wyr. SN z dnia 20 kwietnia 2005r. IV CSK 99/05).

Te wszystkie wskazania miał Sąd I instancji określając wysokość przysługującego powódce zadośćuczynienia a korygowanie tej sumy w postępowaniu apelacyjnym może nastąpić tylko wtedy, gdy przy uwzględnieniu wszystkich okoliczności sprawy, mających wpływ na jej wysokość, jest ona rażąco wygórowana lub zaniżona (wyr. SN z 18. 11.2004r. I CK 219/04 i z dnia 09.07.1970, III PRN 39/70 OSNCP 1971/3/53) – a stan taki nie wystąpił w rozpoznawanej sprawie.

Apelująca w zupełności pomija, że poszkodowany przyczynił się do powstania szkody i ta okoliczność, także rzutowała na wysokość przyznanego zadośćuczynienia.

Z tych motywów, skoro zaskarżony wyrok jest zgodny z prawem i trafny w odniesieniu do okoliczności faktycznych sprawy, apelacje należało oddalić na podstawie art.385 kpc.

SSO Adam Simoni SSO Wojciech Misiuda SSR del. do SO Grzegorz Pliś